

Lobota

Uredništvo in upravništvo Kranj, Bleiweisova 7 — Čekovni račun št. 17.497 — Rokopisi se ne vračajo
Izhaja vsako soboto — Naročnina mesečno Din 4—, četrtletno Din 12—, polletno Din 23—, celoletno Din 45— — Inserati po tarifi

Leto I.

Kranj, 25. septembra 1937

Stev. 8.

Če hočemo povzdigniti npravstvenost, potem moramo skrbeti, da bodo ljudska stanovanja lepa, čista in zdrava; da se bodo matere lahko posvetile vzgoji otrok in da se bodo ljudje s poštenim delom lahko preživljali in gradili svoje domove.

T. G. Masaryk

Prevola

Važno vprašanje kranjskega mesta predstavlja posestvo Prevola. To posestvo je kupila kranjska občina malo pred dvema letoma v prav določen namen. Do tega namena do sedaj še ni prišlo. Vzroki so prav različni in niso po večini prav nič znani širši javnosti. Takoj po izvršenem nakupu so pokazali nekateri ljudje svoje veliko nezadovoljstvo nad tem dejanjem. Pričele so se pojavljati razne vesti. V časopisju se je namigavalo celo na kaznjiva dejanja. Kaj pa se je dondalo nadzorni oblasti in kaj se je govorilo činiteljem, ki bi odločevali o usodi Prevole, se pač ne da dognati in se ne bo moglo najbrž nikoli ugotoviti.

Kranjskemu prebivalstvu bo znano, da se je vršila pred poldrugim letom revizija občinskega gospodarstva. Ponovno so se pojavili glasovi bodisi od ust do ust, bodisi po gotovem časopisju, da je glavni namen revizije ugotoviti nerednosti, ki so se izvršile baje pri nakupu prevolskega posestva. Revizija se je izvršila. Občina je dobila o njej predpisano revizijsko poročilo. V tem je bilo podrobno razčlenjeno gospodarstvo prejšnjega občinskega odbora. Vsako tako poročilo je dostopno občinski upravi; pravico, da celo dolžnost do vpogleda imajo vsi člani občinskega odbora in po njih naravno celotno prebivalstvo. Tako smo imeli priliko zvedeti za vse storišne grehe. Značilno je dejstvo, da se od prejšnjega občinskega odbora ni razburjal in zgražal nihče nad temi grehi, izvzemši morebiti par mož.

Vsakdo je pričakoval, da bo to revizijsko poročilo razmotrivalo podrobno prevolsko zadevo. Toda glej! V cellem, kakih 20 strani na pisalnem stroju obsegajočem poročilu, ni niti besedice o Prevoli. Kako bi si človek to raztolmačil? Dosludno misleč človek bi rekel, se pač ni zgodilo nič posebnega, ker se ni ničesar ukrenilo. Poslovanje bo v bistvu v redu.

Raznesli so se pa glasovi, da se je napravilo posebno tajno revizijsko poročilo o Prevoli, ki so ga oblasti pridržale zase. Sedaj bi si pa zopet človek mislil, da mora vsebovati prevolska zadeva čudne stvari, ki jih ni spravljali v javnost. Pravno misleč človek bi pričakoval tu temeljite preiskave, da se krivci doženejo. Pa je že preteklo od takrat skoraj poldrugo leto. O kaki razpravi proti krivcem ali njihovi obsodbi nismo še slišali ničesar.

Vzlic temu predstavlja vprašanje Prevole važno gospodarsko zadevo kranjskega mesta. Stanje, v katerem se nahaja danes, je nevzdržno. Posestvo je pasivno. Sicer je splošno znano, da je prava vrednost posestva dosti večja, kakor je znašala svoječasna kupnina. Sliši se o novih ponudbah, ki segajo precej preko milijona dinarjev. Pa kakor naj že bo, dolgo ne bo mogoče ostati pri starem. Letni primanjkljaj posestva v obliki obresti, ki jih požira v posestvo vtaknjeni kapital, bi v kratkem presegel tudi povečano vrednost posestva. Treba je tedaj odločno misliti na primerno, zadovoljajočo ureditev celega vprašanja. Tu imamo po našem mnenju več izhodov.

Najbravnejša rešitev celega vprašanja bi bila, da se posestvo izroči namenu, za katero je bilo kupljeno. Tu bi utrpela občina morebiti res kakšno škodo. Ta izguba bi bila pa le navidezna. Povrnjena bi bila v kratkem v obliki izdatne pozitivne gospodarskega življenja v občini. Večji dohodki našega prebivalstva, povečanje njegove davčne moči, porast števila davkoplačevalcev nadoknadili bi v nekoliko letih izpadek

Če pade mogočno drevo, se potrese zemlja daleč na okoli. Če umre velik mož, potem šele se človeštvo popolnoma zave tragike minljivosti vsega pozemskega in dejstva, da so večna samo dobra dela, doprinešena na žrtvenik domovine in vesoljnega človeštva.

Dva milijona ljudi je spremilo pokojnega neupogljivega kneza demokracije k zadnjemu počitku. Zato ni bilo treba propagandnega ministrstva, ne strankarskih komand in nikdo ni izdal povelja ali objave za udeležbo. Narod se je zgrnil sam od sebe, ker je čutil, kaj je v tem trenutku za večno izgubil in kaj je dolžan velikemu Osvoboditelju in graditelju čehoslovaške države. Prišli so vsi, iz mesta in iz dežele, v nepreglednih množicah, da bi strlih src priznali neomajno vero v Masaryka in njegov nauk.

Se pred polnočjo se je moglo videti ogromne množice, ki so zasedle

na kupnini. Pri prvotnem namenu Prevole ostal bi našim ljudem le večji dohodek.

Drugi izhod bi bil, da se prevolsko posestvo razparcelira in proda v posameznih delih reflektantom. Pri tem postopanju bi izdatno porasla cena posameznim parcelam. Skupna njihova vrednost bi prekorajčila v veliki meri prvotno kupnino. Ni izključeno, da bi se dalo doseči na ta način dvojni ali trojni znesek. Tega načina bi se bilo tedaj takoj oprijeti, ako bi imeli upanje, da bi bilo mogoče prodati naenkrat vse parcele ali jih oddati vsaj v par letih. Naše mnenje je, da tega ni pričakovati. Ker se pa mora taka zadeva vršiti po enotnem načrtu in doslednem vodstvu, tega nam pa občinski odbor ne more nuditi, odpade ta način rešitve sam po sebi. Doba občinskega odbora traja največ tri leta. Nove volitve prinesejo dostikrat presenečenja in uveljavijo lahko v občinskem odboru povsem drugačna naziranja.

Ker drugi predlog ne nudi v svojem bistvu pravilne rešitve, bi se dobila ta v tem, da se proda celo posestvo le enemu kupcu proti plačilu v gotovini. To je pač najenostavnejši izhod. Zadeva bi bila likvidirana na kratek način, tako rekoč z eno potezo peresa. Občina bi prišla do svojega denarja, morebitni prebitek bi se pa uporabil za tekoče zadeve. Kupec bi prevzel nase vso skrb, kako bi napravil posestvo donosno, kako bi dobil iz njega rento za svoj denar.

Je pa še ena rešitev, ki bi bila sicer najlepša, je pa tudi najtežavnejša, morebiti celo neizvedljiva. Posestvo naj se pretvori v občinsko ekonomijo. Bližina večjega naselja kakor je Kranj z okolico, tujski promet na Gorenjskem zagotavljata popolen odjem vseh predmetov mestnega posestva. Moderno kmetijstvo, umno vrtnarstvo, živinoreja z mlekarstvom, reja perutnine in drugo bi dali dovolj prilike, da doseže donos posestva potrebno odstotno višino. Toda kdo bi to izvedel? Spreten podjeten privatnik da. Občini, kot korporaciji, kjer je toliko misli kakor glav, odrekamo to sposobnost.

Preostane nam tedaj le en izmed prvih treh nasvetov. Na širši javnosti je, da razmisli, kateri nasvet bi bil najboljši. Javnost naj izvrši primeren vpliv na občinski odbor, da reši vprašanje res v korist kranjskega mesta. Pripravljeni smo priobčiti vsak nasvet, posebno, ako bi prevedel drugačno in boljše rešitev tega važnega vprašanja.

Jezus, ne Cezar!

Pogreb patrijarha evropske demokracije

trotoarje cest, po katerih je imel ili žalni spreved. Ženske zavite v zimske plašče in s torbami jedil ter moški s stolmi in podobnim, da bi tem lažje dočakali to zadnjo žalostno pot svojega mrtvega heroja. Ob šestih uri zjutraj so ulice izgledale živahnije kakor ob času največjega prometa. Red in disciplina sta bila tolikšna, da v tem pogledu sploh ni bilo treba nobene uradne intervencije.

Castno stražo so držali vojaki in kovaški delavci. Pogrebna povorka je krenila iz Hradčanov po ulicah, ki so bile prepolne ljudstva. Spreved je bil dolg nad 7 km, toda vseeno se niso mogli uvrstiti vsi, ki so prišli pozdraviti umrlega velikana na njegovi zadnji poti. Na čelu je jahal general Syrový, glavni inšpektor čehoslovaške armade. Potem so sledile zastave vseh polkov, za temi odposlanstvo čehoslovaških legijonarjev iz Rusije, Francije in Italije, nadalje deputacija Sokolstva s črnimi traki, za Sokoli pa peti Masarykov polk vojakov. Za lafeto je stopala užaloščena rodbina, kateri je sledil sedanji predsednik dr. Beneš. Nato so bile vse inozemske delegacije, Jugoslavijo pa so zastopali min. preds.

dr. Stojadinović, predsednik senata dr. Mažuranič in predsednik parlamenta dr. Čirić. Na koncu oficijelnega spreveda so se zvrstili zastopniki celokupne čehoslovaške vlade in obeh zbornic, kateri so se zbrali polnoštevilno. Žalno manifestacijo, kakršne še ni videla niti Praga, niti nobeno veleno mesto na svetu, so zaključili stotisoči Sokolov, legijonarjev, rudarjev, članov delavskih in kmečkih telovadnih društev ter predstavniki vseh organizacij bratske čehoslovaške republike.

„Ecce, quomodo moritur justus“. Umri je Masaryk — državnik, Masaryk — učenjak, Masaryk — človek. Najboljše ga lahko karakteriziramo, če ponovimo poslanico, katero je podpisal na njegov zadnji rojstni dan, 9. marca 1937. leta, katera se glasi: Prezident Masaryk veruje kakor vedno v končno zmago demokracije. Čehoslovaška prizna s ponosom ideale Washingtona, Lincolna in Masaryka. Drugi naj sami iščejo rešitve svojih problemov, toda ne dotikajo naj se naših najdražjih svefinj: svobode duha, svobode besede, svobode ljudstva. Mi vsi smo otroci Boga in prostora je za nas vse.

Odkritje spomenika dr. Ivanu Tavčarju

Zakaj se kranjska občina ni oddolžila svojemu častnemu občanu?

V nedeljo 19. t. m. se je vršila v Poljanah pred rojstno hišo velikega sina Poljanske doline pomembna svečanost. Slovenska Matica je odkrila spomenik pisatelju Emilu Leonu — dr. Ivanu Tavčarju. Slavnost je otvoril ob 11. uri pevski zbor iz Škofje Loke, nakar je poljanski župan g. Debeljak pozdravil došle zastopnike oblasti in korporacij, zlasti visoko gospo, dvorno damo, Franjo Tavčarjevo. Predsednik Slovenske Matice g. dr. Dragotin Lončar je na kratko opisal borbo dr. Tavčarja za politično probujenje slovenskega naroda in za enakopravnost slovenskega jezika. Sledila je recitacija domačina g. Varla iz „Visoške kronike“, nato pa pesem „Domovini“. Slavnostni govornik g. prof. dr. Anton Slodnjak je v globoko zasnovanem govoru podal bežen življenjepis visoškega gospoda, kojeva natura je združevala ljubezen in pregreho, ponos in ponižnost.

Po sklepu govora je sledilo odkritje spomenika, ki je umetniško delo kiparja Pengova in nam predstavlja prav resničen lik dr. Tavčarja. V imenu mesta Ljubljane je slavil ljubljanski podžupan g. dr. Vladimir Ravnihar zaslug dr. Tavčarja kot dolgoletnega ljubljanskega župana. Predsednik Slovenske Matice g. dr. Lončar se je zahvalil še univ. prof. Plečniku za idejno podporo in kiparju Pengovu za izvedbo iste in izročil spomenik v varstvo poljanski občini.

Brzjavne pozdrave so poslali k slavlju Srbska akademija znanosti v Beogradu, Hrvatska akademija znanosti v Zagrebu in Mohorjeva družba. Po intoniranju državne himne sta sledila še govora univ. prof. dr. Metoda Dolenc za društvo „Pravnik“ in predsednika zbornice TOI g. Ivana Jelačina. Vence in šopke so položili spomeniku, Ljubljanska občina, društvo „Pravnik“, Ljubljanska univerza, Primorsko društvo „Soča“, Državna meščanska šola v Ljubljani, Splošno žensko društvo,

Narodna odbrana v Kranju in drugi.

Mučno se je opazilo, da občina v Kranju, v kateri je dr. Tavčar deloval v svojih mladih letih kot koncipient v pisarni dr. Ivana Mencingerja in ki je dr. Tavčarju podelila častno članstvo, ni smatrala za vredno poslati k slavnosti niti odposlanca, niti cvetja, niti pozdrava. Se bolj čudno pa je dojmilo častitelje velikega pisatelja, da je bilo Sokolstvu prepovedano udeležiti se odkritja spomenika v kroju. Saj je bil vendar dr. Tavčar dolgoletni starosta „Ljubljanskega Sokola“. Sokolstvo se je pa popoldne ob 15. uri v častnem število oddolžilo spomenu svojega velikega brata. V imenu Sokolske župe Kranj je govoril in položil venec br. Horvat R. iz Škofje Loke.

Neodložljive zahteve kranjske gimnazije

Število dijaštva na kranjski gimnaziji je zopet naraslo napram lanskem letu. Takrat jih je bilo 706 in sicer 441 fantov in 265 deklet. V novem šolskem letu pa je 471 fantov in 269 deklet, torej viden porast fantov za 30, deklet pa le za 4. Gimnazijsko poslopje je za tako množico daleko premajhno. Vporabljeni se morajo kabine in še ni dovolj prostora. V prvem razredu so 4 oddelki, ki imajo 109 fantov in 63 deklet, skupaj 172. Drugi razred ima tri oddelke s 84 fanti in 77 dekletami, vsega 161. Tretji razred obsega dva oddelka s 67 fanti in 28 deklet, skupaj 95. Četrti razred ima zopet tri oddelke: 70 deklet in 49 deklet, to je 119; peti razred z dvema oddelkoma obiskuje 50 fantov in 15 deklet, vsega 65; šesti razred obsega 35 fantov in 17 deklet, skupno 52; sedmi razred posega 27 fantov in 11 deklet, osmega pa 30 fantov in 9 deklet.

Nadaljevanje na 2. stran

Dr. Maček in Udružena opozicija

Naše notranje-politično življenje izpričuje zadnje dni veliko zanimanje za razvoj in učinek načelnega sporazuma, doseženega med belgrajsko Udruženo opozicijo in dr. Mačkom. Od strani teh sporazumskih skupin se odkrito poroča, da ni več zaprek za perfektuiranje tega sporazuma in da bodo šefi opozicije, ki se je že zedinila, priredili v Belgradu in Zagrebu velika manifestacijska zborovanja.

Politična aktivnost pa je tudi tako vedno večja. Disidenti bivše samostojne demokratske stranke so na sestanku v Belgradu sklenili, da bi ta uspeh tudi oni najskrenejše pozdravili, če bi ta sporazum ne bil v direktnem nasprotstvu z njihovim programom.

V Belgradu se je vršila tudi konferenca Davidovičevih demokratov, na kateri je dr. Ribar, eden najprominentnejših demokratskih voditeljev, izjavil: Politika sporazuma je tako čvrsta, da smo vsi lahko prepričani, da se razvijajo stvari po dobrih polih. Davidoviču je bil iz konference poslan brzopjavni pozdrav, v katerem se ga prosi, da se delo na narodnem sporazumu privede čimprej do srečnega zaključka. Ob burnem pritrdjevanju je bil pozdrav s podobno vsebino odposlan tudi dr. Mačku.

Tudi druge opozicijske skupine, katere niso sodelovale pri sporazumu, razvijajo vedno večjo delavnost. Gotovo časopisje napoveduje, da se dela tudi na grupaciji unitarističnih skupin — nekaka profiaktivna Udružena opozicija — kar pa tajništvo JNS odločno demantira, češ da JNS ni hegemonistična stranka.

Enako je obravnaval novo porajajoči se politični položaj izvršilni odbor Jugoslovanske Narodne Stranke (borbaši), iz česar se vidi, da se pripravljajo vse stranke in vse skupine na nov notranji položaj ter da stopamo v popolnoma novo fazo naše notranje politike.

Nepriistranski opazovalec dobi vtis, da se vrše vsestransko simultanske tekme naših politikov, ker je prišel čas, ko se rešitev življensko važnih notranjih vprašanj ne da več odlagati. Skrajni čas je pač, da je to tega spoznanja vendarle dozorelo.

„Obzor“ opozarja javnost, da gg. Stanojević, Davidović, Joca Jovanović in drugi opozicijski prvaki sigurno ne bi sklepali sporazuma z dr. Mačkom, če ne bi bili prepričani, da bo ta sporazum koristil državi. Pripominja pa, da je treba v vsakem slučaju — če bi se ali če se ne bi ustanovil blok takozvanih nacionalnih sil — pričakovati hudih intrig in težke borbe proti sporazumu Udružene opozicije z dr. Mačkom oziroma SD koalicijo.

„Hrvatski dnevnik“ pa piše: Predstavniki opozicijskega bloka povdarjajo st. lno, da bodo hitro poslovali. Predsednik dr. Maček je v resnici rekel, da so Hrvati vztrajni in da bi v tej borbi vzdržali še sto let, če bi bilo

Nadaljevanje s 1. strani.

Šesti razred z 52 učenci je postal pretesen. Pouk v prenapolnjenem razredu je brezuspešen in mladina trpi obenem na svojem zdravju. Zaradi tega se bo razred že v ponedeljek 27. t. m. razdelil na dva oddelka. Ker pa manjka najmanj ena učilnica je edini možen izhod, da se v enem oddelku uvede popoldanski pouk. Da bi pa ta oddelek ne trpel preveč radi popoldanskega pouka — ko bi užival celo predpoldne svojo svobodo — se bo oddelke menjalo in to breme razdelilo enakomerno na dva oddelka prvega razreda. Deški odd. I. a in dekliški I. d se bosta v popoldanskem pouku menjala. V teh dveh oddelkih bo zbrana mladina iz Kranja in najbližje okolice, v drugih dveh odd. prvega razreda pa ostali, ki se vozijo ali pridejo peš po eno uro hoda.

Potreba po razširjenju gimnazije postaja od dne do dne nujnejša. Narod se širi in raste, zato se mora tudi poslopje razširiti in ustrezati modernejšim zahtevam šole in pouka. Novi občinski odbor naj poveri nemudoma to nalogo svojemu stavbnemu odseku, da jo isti najprej dobro pretrese in tudi takoj začne realizirati.

treba, toda to se ne pravi, da lahko zapravljamo naš dragoceni čas; nasprotno, treba je hiteti. Premišljevanja in študiranja je dovolj. Sedaj je čas dela. Zato je naprej treba vstvariti pogoje, da bi mogli čimprej pristopiti k izvrševanju drugega dela sporazuma. Nobena dobra reč ne prihaja prezgodaj. Končno pa, ali je prezgodaj, če se je šele sedaj prišlo do tega, da je treba Hrvate zadovoljiti?

Belgrajsko „Vreme“ je prineslo izpod peresa g. Br. Stražičića cel ekspoz

Delavstvo proslavlja Masaryka

Delavsko kulturno društvo „Vzajemnost“ je priredilo v nedeljo 19. t. m. v dvorani restavracije Semen spominsko svečanost za pokojnim predsednikom T. G. Masarykom. Dr. Reisman se ni ustrašil dolge poti ter je prišel iz Maribora, da predoči zbranim delavstvu pomen in delo velikega pokojnika. V kratkih a vznešenih besedah je poveljeval zasluge T. G. Masaryka ter opozarjal, kaj vse je ves demokratski svet, osobito pa delavstvo, izgubilo s smrtjo tega velikega bojvnika za človečanske pravice.

Po komemoraciji je g. dr. Reisman kot priznan strokovnjak načel nekaj perečih vprašanj o socijalni zakonodaji ter so zbrani delavci in delavke z veliko pozornostjo zasledovali njegova zanimiva izvajanja in poročila. Opisal je žalostne razmere v celjski tovarni Westen, kjer vodstvo podjetja, ne oziraje se na sklenjene dogovore in sodne odločitve, postopa samolastno proti celokupnemu delavstvu ter mu v vsakem trenutku — vsled preobilne ponudbe na delovnem trgu — grozi z

izjav dr. Mačka, ki so javnosti večinoma že poznane. Interesanten pa je konec tega članka, ki se glasi: V kolikor bi te tri grupe belgrajske Udružene opozicije sprejele v celoti te ideje in pristale na naš način rešitve teh vprašanj, potem se s sigurnostjo lahko pričakuje, da bo prišlo do skupnega nastopa s SD koalicijo.

Vodeči zagrebški politični krogi so prepričani, da bo prišlo preje ali kasneje do široke koncentracije, če sedaj vse grupe Udružene opozicije v resnici pristanejo na ideje g. dr. Mačka in iste točno pismeno formulirajo ter konkretizirajo.

odpustom, češ pogledajte, koliko jih še čaka in moleduje za še tako ponižno službico. Po stvarnih pravnih podatkih in nasvetih obeh predavateljev — tudi g. Eržen iz Maribora je razmotrival najrazličnejša delavska vprašanja — je poseglo v debato več delavcev, ki so enodušno zahtevali, naj se preneha z zapostavljanjem tekstilnega delavstva ter naj se omogoči tekstilcem organizacija po svobodni volji, ki je baš izraz demokracije. Nadalje so zbrani delavci zahtevali, da naj se najde in sklene sporazum med vsemi delavskimi voditelji, ki zastopajo demokracijo ter naj se zaključi večno medsebojno prekanje teh voditeljev, ker isto celokupnemu delavstvu ne prinaša nobenih koristi, ampak ravno nasprotno: razcep in moralčno ter materijelno škodo, česar se najbolj vesele podjetniki. Žal v teh vprašanjih ni prišlo do sporazuma, tako da bo kakor izgleda ta razdvojenost delavstva trajala še, dokler se ne najdejo ljudje, ki bodo poznali eno samo geslo — vse za dobrobit delavstva.

Naši ljudje v „naših“ tovarnah

Tukajšnja kranjska velepodjetja postopajo z delavstvom, pa tudi z ostalimi nameščenci tako, da mora tuj, nepristranski opazovalec dobiti vtis, da so naši ljudje privandrali semkaj Bog ve odkod, gospodarji teh tovarn pa da so že stoletja tudi gospodarji naše dežele, ki delé miloščno tem dela moledujočim pritepenecem.

Tukajšnja tekstilna tovarna „Jugobruna“ družba z o. z. si je dovolila pred kratkim postopek, ki vpije do neba in iz katerega se lahko sklepa, kako se dela šele z navadnim delavstvom, če se upa tako postopati celo z domačim, akademično izobraženim človekom. Slučaj je bil sledeč: Domač inženir se je vrnil z dopusta ter dobil potom ljubljanskega advokata pismeno odpoved imenovanega podjetja, ne da bi se navedel najmanjši vzrok za takojšen odpust. Obenem se mu je sporočilo, da ima sicer dvojé mesečnih plač še na dobrem, da pa znaša njegov dolg še vseeno toliko in toliko, ker je dobil lansko leto od podjetja gotovo posojilo. Postavili so torej meni nič, tebi nič na cesto človeka brez vsake pare, kateremu ne morejo in niso mogli ničesar očitali. Citirani gospod se je obrnil najprej na oblast za posredovanje, kjer pa mu je bilo rečeno, da to postopanje tovarne sicer ni v redu, da pa ni resnega izgleda za doseg preklica te odpovedi, ker so tovarne postale že kar vsemogočne. Odpuščenim ing. se je potem obrnil tudi na pravnega zastopnika imenovanega podjetja, ki seveda o stvari ni vedel podrobnosti, obljubil pa je, da bo posredoval in tako se stvar vleče ter tolaži, dokler ne pade v pozabljene; potem pa pride na vrsto zopet kaka druga žrtev in tako dalje, dokler bomo to gledali...

Nekaj podobnega se je pred kratkim zgodilo tudi v „Jugočeški“, samo s to razliko, da je bila v tem slučaju odpoved napovedana potom „dobrih prijateljev in znancev“ že tri mesece pred faktičnim odpustom. Risarja, ki je bil zaposlen v podjetju že nad tri leta in ki je takorekoč izučil vse na novo došle risarje v oddelku, so radi majhne napake, ki se zgodi vsakomur in ki se normalno kaznuje z 20 dinarsko

globo, enostavno odpustili. Za spričevalo, da je bil v podjetju nastavljen kot risar, se bo moral šele tožariti, ker so mu dali samo potrdilo, da je bil zaposlen kot navaden delavec. Toda kaj je tovarni, če se tožuje po par let, ona to lahko izdrži, kako se bodo pa odpuščenim ljudje preživljali in borili za tiste dokumente, ki so jim potrebni za vstop v novo službo, to pa nas, ki imamo moč in denar, popolnoma nič ne briga.

Pozivamo vse delavce in nameščence, da nas o vseh takih in podobnih slučajih stalno obveščajo, ker bomo objavljali, ne oziraje se na katerokoli tovarno in na še tako mogočne gospodarje, vsa sporočena dejstva, da si bo celokupna javnost na jasnem, kako se postopa z našimi ljudmi v „naših“ tovarnah. Vsem poročevalcem jamčimo za strogo diskrecijo in popolno molčečnost, kar se tiče njihovih imen.

Gospa Sveta in Berliner Illustr. Zeitung

Znana „Berliner Illustrierte Zeitung“ prinaša pod naslovom „Feuerbrand im Kärntner Land. Der Heldenkampf eines Volkes“ podroben opis predplebiscitnih bojev na Koroškem. Ker članek izhaja v nadaljevanjih in še ni zaključen, se v podrobno vsebinsko kritiko istega zaenkrat ne moremo podajati, opozarjamo pa oblast in celokupno javnost na sledeče dejstvo:

V nadaljevanju zgoraj citiranega članka je 35. številka „Berl. Ill. Zeit.“ objavila na strani 1287. sliko, ki predstavlja vojvodski prestol na Gospo-svetem polju; pod sliko pa stoji napis: Vor vielen Jahrhunderten ist der Stuhl aus steinern Quadern gefügt worden, er ist ein Zeichen alter deutscher Geschichte und dem Volk heilig. To potvarjanje zgodovine je nekaj tako brezprimerne, da opozarjamo nanj samo tiste, ki še vedno zagovarjajo naslo-nitev naše države na famozno os Berlin—Rim. Je pa ob enem tudi zgovoren dokaz, kako si Nemci in Italijani to politično približanje predstavljajo v praksi.

Omenjene ilustracije se proda v Ju-

GLEDALIŠČE

Otvoritev gledališke sezone. Gledališki oder Nar. čitalnice v Kranju otvori v sredo, dne 29. t. m. sezono z Lichtenbergovo veseloigro Mladi gospod šef. O avtorju in njegovem delu piše Ost v gled. listu ljubljanske drame: Lichtenberg je gotovo gledališki avtor brez visokih večnostnih pretenzij — delali bi mu pa krivico, ako bi mu ne priznali prav izredne ljubkosti, delikatnosti in topline... Ta Viljem Lichtenberg ni ne Shakespeare, niti Gogolj, je pa spreten, skromen in ljubezniv poznavalec človeških lastnosti — vrlin in slabosti. Razen tega ve, da je vedrost nekaj dragocenega, da je prijeten smeh, ki ga vzbudi lahka šala in dovtip, nekaj vrednega. Lichtenberg se je s svojima komedijama „Karijera kanclista Vinciga“ in z „Mladim gospodom šefom“ svoj čas krepko uveljavil na odru ljublj. drame in našel pri občinstvu nadvse simpatičen odziv. Tudi Kranj ga že pozna po njegovi komediji „Njeno Veličanstvo publika“, ki jo je pred par leti vpriporil naš oder in ki je žela mnogo uspeha. Kljub svojemu lahke-mu tonu „Mladi gospod šef“ ni plehkoba, niti kič, ne manjka mu zdravega, pozitivnega jedra, ki ga avtor podaja v lahki prebavljivi obliki, treba ga je le znati izluščiti. Zasedba je prav dobra, tipi dobro izbrani in podani. Prepričani smo, da bo delo „vleklo“ in našlo pri publiku topel odziv.

Razglas

Vsi vojni obvezniki — rezervni oficirji, podoficirji, kaplari in redovi — rojeni leta 1887. do 1919. pristojni v druge občine ter bivajoči sedaj na področju občine Kranj, kateri še niso vojaško prijavljeni, se pozivljejo, da se čimprej prijavijo v vojaškem uradu tukajšnje občine. Vsak vojni obveznik, dasiravno je morda že prijavljen od strani svojega delo- ali stanodajalca, mora biti tudi vojaško prijavljen in mora biti ta prijava potrjena v njegovi vojaški knjizici. Prijavitelj se morajo tudi oni obvezniki, kateri so že opravili to dolžnost, pa so med tem spremenili stanovanje.

Občina Kranj.

Razglas

Brezizjemno vsi lastniki konjske živine in vozil na teritoriju občine Kranj se pozivljejo, da prijavijo najkasneje do 27. t. m. v vojaškem uradu tukajšnje občine vse spremembe, ki so nastale pri njihovi živini in vozilih. Prijavitelj je vsako prodajo, nakup ali zamenjavo nad tri leta starega konja in to ne glede na to ali je bil konj pregledan od strani vojaške popisne komisije ali ne, in ne glede na to ali je bil spoznan kot sposoben ali nesposoben za vojaško službo.

Občina Kranj.

TEDENSKE VESTI

Veličasná komemoracija. K tužni svečanosti, katero je priredila tukajšnja JC liga v zvezi s Češko besedo in Sokolskim društvom in s katero se je proslavil spomin na blagopokojnega Očeta Čehoslovaške republike T. G. Masaryka, se je zbral ves napredni, demokratično čuteči Kranj. V okusno dekorirani dvorani Narodnega doma je bil razstavljen lep kip velikega pokojnika, kateremu so se prišle pokloniti množice žalujočega ljudstva — od navadnega delavca do najvišjih predstavnikov oblasti. Skoraj polnoštevilno so bili zastopani Čehi tukajšnje kolonije. Sokolstvo vseh edinic je nastopilo postrojeno poleg govorniškega odra. — Žalno svečanost je otvoril malo po 11. uri predsednik Jugoslovansko-čehoslovaške lige, gimnazijski ravnatelj dr. Simon Dolar, velik oboževatelj in dober poznavalec nesmrtnih del pokojnega duševnega velikana, ki je imel — menda kot edini Kranjčan — izredno čast in srečo, da se je s tem kladivarjem Srednje Evrope tudi osebno spoznal. V markantnih besedah nam je g. dr. Dolar orisal razvoj in delo tega Nesmrtnika, ki se je iz najbornejših razmer s pomočjo lastnih sposobnosti povzpел do najvišjih častí in dosegel v Evropi ugled, kakršnega tekom zadnjih sto let smrtni še ne užival. Priznanje in pohvalo pa je prejel pokojni Masaryk v obliki najlapidarnejšega zakona na svetu: Masaryk je zaslužen za državo!! Z duha bistrim mečem se je blagopokojni duševni velikan boril v prvi vrsti za demokracijo, vedel je namreč dobro, da samo demokratična podlaga garantira ljudstvu toli zaželjeno svobodo, napredek in neovirano udeleževanje v javnem življenju. Govornik nam je predočil odnos sokolske ideje do demokracije, povdaril, da je bil blagopokojni predsednik 60 let navdušen Sokol in citiral Masarykove besede: „Sokolstvo je eden mogočnih stebrov demokracije in Slovanstva. Slavnostni govornik je vzbudil pri vseh poslušalcih globoko sožalje nad nadomestljivo izgubo največjega Evropejca in globoko občutení „Slava“ klici so zadoneli po žalni dvorani. Kranjska godba je zaigrala čehoslovaško himno, katero so užaloščeni zborovalci poslušali stoje. Pevski odsek „Sokolskega društva“ je zapel dve žalostinki in kranjski župan je pozdravil zbrani žalni zbor s poročilom, da je poslal v imenu kranjske občine sožalno izjavo čehoslovaškemu konzulu. Tako se je Kranj oddolžil spominu velikega državnika, katerega edino in vodilno geslo je vedno bilo: „vse za demokracijo, svobodo in človečanstvo vesoljnega človeštva“. Kar je bilo na Masaryku umrjočega to je umrlo, njegov duh in njegova dela pa so večna.

Tujsko-prometno društvo v Kranju išče za vodstvo pisarne „Tourist-Office“ podružnica Kranj, agilnega mlajšega uradnika(co) s primerno šolsko predizobrazbo. Zahteva se: položite v kavelje din 5000.— bodisi v gotovini, vložni knjižici ali garancijskem pismu, popolno obvladanje poleg državnih jezikov tudi nemščine ter po možnosti še en tuji jezik ter strojepisja. Sprejeti bode moral do 2 meseca na svoje stroške praktirati pri „Putniku“ v Ljubljani. Plača po dogovoru. Lastnoročno spisane ponudbe s prepisi event. spričeval naj se predajo do konca meseca osebno pri uvodoma omenjem društvu (Mestna hranilnica).

Vse gg. obrtnike in obrtnice obveščamo, da se je osnoval cenzurni odbor Zanatske banke v Kranju; katerikoli obrtnik ali obrtnica bi želel kakšno posojilo, ta naj se obrne direktno na Cenzurni odbor Zanatske banke v Kranju, ki daje vse informacije kakor tudi pripadajoče tiskovine, potrebne pri prošnji za posojila. Vpoštevale in reševale se bodejo le od cenzurnega odbora v Kranju potrjene prošnje. Predsednik cenzurnega odbora Zanatske banke v Kranju: **Adolf Kern l. r.**

Dame in gospodje, ki se žele učiti angleškega ali italijanskega jezika (I. in II. tečaj), naj se prijavijo do 1. oktobra pri gimn. slugi Semen J.

Esperanto v Kranju. Esperantsko društvo v Kranju se prav lepo razvija. Društvo bo tudi letos priredilo tečaj za začetnike, ki se bo pričel 5. okt. ob 9. uri dop. v gimnaziji. V nedeljo 26. t. m. pa bo v Narodnem domu javno predavanje „Kaj je esperanto?“ po gospodu Berščaku iz Ljubljane. Po predavanju vpisovanje v tečaje.

Avtobusni izlet v Metliko V nedeljo, dne 26. t. m. bo po končanih manevrih v Metliki največja revija naše vojske, ki je sploh kdaj bila, ne samo v Jugoslaviji temveč na vsem Balkanu. Nastopile bodo vse vojaške edinice z najmodernejšo opremo. Ne pozabeni bo ostal vtis, ki ga bodo odnesli prisotni od te edinstvene revije. Tujsko prometno društvo organizira poseben udoben avtobus. Vožnja tja in nazaj din 80.—, ki se plača obenem s prijavo. K udeležbi vabimo zainteresente, osobito rezervne oficirje. Prijave sprejema društvo (v Mestni hranilnici II. dvorišče) do sobote popoldan.

Pri gradnji poslopja za novo osnovno šolo v Kranju je podjetje, ki mu je bilo oddano delo, zaposlilo v začetku precejšnje število delavcev iz naše občine. Pred kratkim pa je večino teh delavcev odpustilo, na njihovo mesto pa postavilo delavce od drugod. Navajajo se za to razlogi, ki pa po naših informacijah ne drže. Domnevamo, da tiči vzrok v vsem drugem. Podjetje bi moralo namreč po običaju zvišati odpuščenim revežem dnino. Delavstva pa tudi prebivalstva se je polastilo vsled takega postopanja veliko ogorčenje. Kranjska občina ima v programu še razna velika dela. Podjetje naj si zapomni, da pri bodočih oddajah del ne bo prišlo v poštev. Potrebni pritisk bo že izvajalo naše prebivalstvo na občinsko upravo, da bo moralo pogodbeno zagotoviti **delo domačinom** pri oddaji del. Toliko za danes.

ZAJAMČENO IMPREGNIRANE Hubertus plašče dobite v konfekcijski trgovini pri Albin-u Jazbec-u v Kranju.

Glavnega dobitka — elegantnega avtomobila — sicer ne bo zadel vsakdo, ki pride v nedeljo 3. oktobra v Kranj, toda razočarani se bodo tolažili s kopicco dragocenih ostalih nagrad, kakor z motornimi kolesi, kopalnico, kajakčolnom, moderno spalnico, nekaj pa se jih bo lahko odpeljalo tudi z novimi biciklji proti domu. Pred obema paviljonoma se drenjajo radovedni opazovalci do pozne noči, najbrže zato, da bi še v sladkih sanjah uživali tem nazorneje tisto skrito upanje na — avtomobil. Toda kakor vemo iz zadnjih let: Kranjec nima sreče, glavni dobitki gre navadno iz Kranja, če ne bomo ravno letos zopet enkrat prelomili to pravilo. Sicer je pa menda enodušna želja vseh poštenih meščanov: samo da pridejo glavni dobitki v roke tistih, ki so res potrebni, za kar bode ta isti denar bila boljša.

Gasilsko keglanje na dobitke se vrši še vsako soboto in ponedeljek zvečer v Narodnem domu, v nedeljo, 3. oktobra pa cel dan. Zaključno keglanje in razdelitev nagrad pa bo predvidoma v ponedeljek, 4. oktobra. Lepa darila čakajo nestrpno na tiste, ki si jih hočejo prislužiti. Najlepša in najhvaležnejša vaba je seveda tisti „Jurček“, katerega je v duhu kak prevnet kegljač že spravlil v žep, toda ne ve se, kdo se bo še pojavil na junaškem mejdanu v Narodnem domu...

Predzadnji ponedeljek. Naše poročilo radi nadlegovanja ugledne dame ni bilo tako hudo kakor so nekateri mislili ter je bil naš poziv g. županu, da naj napravi red, naslovljen na napačno adresu. Dotični nerodnež se je namreč — vsaj po naših naknadnih informacijah — potem ko se je dodobra prespal, pri prizadeti dami po najobčnejših predpisih nauka o dobrem vedenju opravičil ter je s tem cela zadeva mirnim putem in na občje zadovoljstvo kranjskih meščanov likvidirana.

Nesramno izrabljanje. V Kranju je tovarna, katere lasnik ima prav posebne navade, vredne javnega ožigosanja. Plača je slaba, še nižja kot v tekstilnih tovarnah. Dopusti — seveda neplačani — vedno po več dni, tednov, da celo mesecev. To še ni posebno slabega, ker pač ni vedno do-

volj naročil. Toda: gospod šef ne smatra svojih delavk za svobodne delojemalke, ampak za — sužnje. Recimo gospod šef ima odvezan čevljar. Tedaj ukaže delavki: Zaveži! Ravnotako si pusti obuvali čevlje. Dobro, to postopanje je sicer grdo, toda še ni najhujše

Berite,

razširjajte,

naročajte

S O B O T O

Elektrarna v Kranju, Pavel Mayr & drug naznanja, da bo vsled nujnih popravil prekinila v nedeljo, 26. t. m. v času od 7 do 11 dopoldne tok.

Primskovo

Vinska trgatev. Pevski odsek naše gasilske čete priredi v nedeljo, 26. t. m. vinsko trgatev, združeno z bogatim srečolovom. Vsi prijatelji dobre kapljice, domačega prigrizka in — brhkkih viničark vabljeni!

Cerklje

Naš vodovod. Delati se je pričelo že lansko leto in sicer na zajetju, katero je bilo urejeno koncem letošnje pomladi. Pri urejanju tega zajetja smo imeli posebno srečo, ker se je porabilo od namenjenega kredita 100.000 dinarjev samo 50.000, to pa zato, ker se je zadel skoraj takoj na dovolj močen izvirek. Zajetje je torej urejeno in še 50.000 dinarjev je ostalo. Za letošnje poletje pa se pripravlja zgraditev rezervarja nad Gradom. Teren se že ureja. Vodovod bo obsegal sledeče vasi: Grad, Dvorje, Češnjavek,

Cerklje, Zg. in Sp. Brnik, Vasco in Lahoviče. Dela ga Vodovodna zadruga, ki se je ustanovila v Cerkljah koncem letošnje zime. Denarja bo največ baje dala banovina, kopanje pa bodo opravili zainteresirani vaščani sami.

Tržič

Vsa znamenja kažejo, da smo dobili na občino razumne in pogumne moze, prave gospodarje. Zadnji čas je bil, da so bili odstranjeni prejšnji nesposobni občinski očetje, da so napravili prostor svežim, neizrabljenim silam, ki prinašajo našemu mestu zlato dobo procvita, napredka in blagostanja. Z rotovžem se lahko postavimo, adaptacijska dela so končana in s prvim oktobrom se bodo vselili vsi uradi. Novo poslopje osnovne šole bo tudi v kratkem dograjeno, kopalnišče je zagotovljeno. Naši neumorni občinarji pa po vseh teh velikanskih uspehih ne počivajo, temveč že snujejo nove, dalekosežne načrte. V petek, 18. t. m. se je vršil že komisijski ogled za novo cestno zvezo, ki bo preko Zavirja vezala Dolinsko in kolodvorsko cesto. Kakor čujemo bo ta cesta najmodernejša v naši državi; tlakovana bo namreč z jeklom. Potrebna količina te drage kovine je že prispela iz inozemstva in je hranjena v obč. skladišču.

Dotičnim, ki porabijo vsako najmanjšo nerodnost posameznika, da prikažejo slabi luči cela društva in vse napredne ljudi, svetujemo, naj se potrudijo včasih, posebno ob nedeljah ponoči na Glavni trg in studirajo moralno in kulturo svojih ljudi. Toliko najgrših kletvic in nesramnih kvant se ne bo slišalo nikjer drugje kot pri njih. Posebno efekten je bil nastop v noči od nedelje na ponedeljek. Kdor si želi podrobnejših podatkov, ta jih lahko dobi na tuk. žandarmeriji.

Bač'a kontra Kristan

Včeraj, dne 23. sept. je bila razprava proti g. Kristanu; kot obtožitelj je nastopila tvrdka Bač'a d. d. Borovo. Obtožnica navaja, da je g. Kristan, čevljarski mojster govoril na shodu, ki se je vršil pod imenom „Svoji k svojim“ leta 1934. o nelojalni konkurenci tvrdke Bač'a, dalje da Bač'ovo blago ni poceni, da tira kmeta v krizo ker uvaža gumi in s tem zmanjšuje prodajo usnja, da diktira cene usnju, ker je največji odjemalec, da zaposluje nestrokovnjake, da delavstvo izkorišča, da upropašča domačo obrt s tem, da čevljarje tira v brezposelnost, da je Bač'a vojni dobičkar in da s kapitalom, ki je tuj, izkorišča naše ljudstvo itd. Tvrdka Bač'a je razpravi predložila čevlje vseh vrst in strokovnjaški pregled. Strokovnjaško mnenje je bilo, da cena približno odgovarja kvaliteti, da pa bi lahko za isti denar bila boljša.

Zastopnik Bač'e je podprl obtožnico ter dokazoval, da je ljudsko mnenje na strani Bač'e, ker njene proizvode kupuje in je z njimi zadovoljno, dalje, da vsak odjemalec dobi primerno protivrednost v blagu, da Bač'a zaposluje brezposelne čevljarje in da ni krivec brezposelnosti med čevljarji. Ker je Bač'a industrijsko podjetje, mora zaposliti vse vrste ljudi i strokovnjake i trgovce i ostale delavce.

Zastopnik Bač'e dokazuje dalje, da da ni res, da tvrdka izkorišča delavce, ker imajo delavci samo 5 delavnih dni in 8 urni delavnik. Svoje delavstvo, da oskrbuje s poceni hrano in cenenim stanovanjem. Tuj kapital pa, ki je pri tvrdki investiran, gre ves v korist našemu ljudstvu, saj podpira razna društva, kulturna in sportna, sploh, da je Bač'a v korist vsemu javnemu življenju in narodnemu gospodarstvu.

Obtoženec zagovornik pa je doprinesel nasprotno trditve o delovanju tvrdke Bač'a. Trditve, ki jih je obtoženec iznesel v svojem govoru ob priliki omenjenega shoda se ne nanašajo na tvrdko Bač'a d. d. v Borovem, ampak na ves sistem Bač'e. Način proizvodnje kot ga je vpeljal Bač'a, je izvršil preokret v vsej industriji, razvil je nove stroke, uničil stare. Čevljarska obrt je začela propadati. Prej je čevljar brez posebnih težav zdrževal svojo družino in poleg tega je imel še po par pomočnikov in vajencev.

Ko pa je l. 1931 upeljal Bač'a svoje prodajalnice, je čevljarska obrt začela propadati, mojstri so morali pomočnike in vajence odpustiti. Tako je nastala med čevljarji brezposelnost, zlasti še, ko je vedno več mojstrov moralo opustiti svojo obrt, zaradi nezmožnosti konkurence z industrijskim podjetjem. — Da je ljudstvo kupovalo pri tvrdki Bač'a, pa ni dokaz, da blago, ki ga Bač'a nudi, zadovoljuje odjemalce, ampak kupujejo ljudje pri nji zato, ker njihovi prejemi ne dopuščajo nabavo boljšega blaga. Opazilo se je to zlasti v času najhujše krize, ker je imel Bač'a takrat največ odjemalcev. Bač'a je krizo izrabil v svoj dobiček.

Kar se pa izrabljanja delavstva tiče je pa zagovornik g. Kristana trdil, da se pri podjetju dela na priganjaški način in je v pomočjo ameriškega tekočega traku, ki delavstvo mehanizira, živčno in duševno ubija. Tako delavci kot nameščenci morajo pri podjetju uložiti gotovo vsoto kot kavicjo, katero se pa porabi pri eventualnih poškodbah na strojih ali kje drugje. Bač'a je postal diktiator cen na usnjenem trgu. On pritiska na usnjeno industrijo in ta na kmete, ki morajo cene kožam znižati. Da je podjetje Bač'a d. d. Borovo investirano s tujim kapitalom, da gre dobiček in obresti v inozemstvo, je jasno. Naši delničarji, kolikor jih je, so samo za štafažo. Človekoljubnost Bač'e, o kateri je govoril njen zastopnik, se ne meri po raznih podporah različnim društvom, ampak po razmerju do delavstva in do odjemalcev.

Po govoru obeh zagovornikov je obtoženec g. Kristan priznal, da je v svojih izvajanjih na omenjenem shodu v ogorčenosti preostro nastopil proti Bač'i, da pa so njegova izvajanja upravičena. Ker je ves čevljarski stan v nevarnosti, da propade, je borba za obstoj upravičena in javnost mora biti poučena o stanju, v katerem se naši obrtniki nahajajo.

V obsodbi se je obtoženec spoznal za krivega in je bil obsojen na 14 dni zapora in 720 Din kazni, ki se pa preloži za dobo 3 let. **Sodišče se je upiralo na upravičenost borbe proti Bač'i, obsodilo pa je obtoženca zaradi preostrih besed, ki jih je izrekel napram tvrdki Bač'a d. d. Borovo.**

SPORT

V nedeljo, dne 26. t. m. ob 15:30 uri
S. K. Reka : S. K. Kranj

Kranj : Bratstvo 3 : 0 (1 : 0)

Na tako razmočenem terenu kot ga je ustvarilo trajno deževje preteklo nedeljo je res težko predvesti lepo igro, vendar je občinstvo, ki se ga je kljub nalivu zbralo precej, to poč prišlo na svoj račun. Igra obeh moštve je bila vseskozi požrtvovalna, smpalja pa se je pokazalo tudi nekaj prav lepo izvedenih potez, bila pa je tudi — in to je treba posebej poudariti — od začetka do konca fair. V tem oziru vsa čast tako plavim kot domačim. Ostate naj pri tem vedno, pa bomo imeli dobriček vsi, gledalci in moštva. Bratstvo je nastopilo z vsemi razpoložljivimi močmi in dalo nepričakovano hud odpor. Po enakovredni igri prvega polčasa je v drugem polčasu izravnanje dolgo viselo v zraku, dokler ni Slokan s silovito bombo pod prečko povišal na 2 : 0 in s tem sprostil hudo napetost med publiko in na terenu. Vendar plavi tudi sedaj še niso klonili, tako da je igra ostala živa prav do zadnjega sodnikovega žvižga. — Pri Bratstvu je velika pridobitev Zavrl v srednjem krilcu, ki je bil duša vsega gibanja v plavih vrstah. Vodil je igro z razumom in besedo, žal večkrat ni našel pravega razumevanja, kar je bilo moštvo gotovo v škodo. Ljubljani je za tega igrača lahko žal. Dober je bil v napadu Trifunović, dasiravno mu težak teren očitvidno ne ugaja preveč. Delil je žoge lepo in prav gotovo ni njegova krivda, če se mu soigrači ne znajo postirati. Manj je bilo opaziti njegovega tovariša Crnoborija. Zdi se, da pri obeh igra veliko ulogo pomanjkanje treninga. Mali Vujković na desnem krilu je hiter, okreten in požrtvovalen. Kar je dobil žog — bilo jih je bore

malo — jih je s pridom spravil v igro. Janši na levi strani stvar nekako ne gre več prav od rok. Popustil je v borbenosti in vse prehitro se skuša otresti žoge. Obrambe na zgoditkih ne zadene krivda. Bila je požrtvovalna in dovolj sigurna, prav tako tudi Kovačević v голу.

In Kranj? Večja sigurnost v obvladanju žoge, razumnejši placement in pa mnogo večja povezanost ter prodornost pred golom so bile prednosti, ki so prinesle zgoditke in zmago. Kar v nedeljskem srečanju velja za Zavrla pri plavih, velja v isli meri za Unterja pri domačih, s to razliko, da je imel Unter dve sezoni časa privaditi moštvo nase in pa da ima okrog sebe rutiniranejši pa tudi ubogljivejši igrače. Poleg velike požrtvovalnosti ima tudi lep pregled igre, odlično postiranje in veliko rutino v izkoriščanju nasprotnikovih slabosti. Poleg Unterja, ki je bil steber moštva, sta bila dobra oba stranska krilca. Berberović je trd, neizprosni borec, dočim polaga Riesz očitvidno večjo važnost v taktiko. Obramba to pot ni bila popolnoma sigurna, krivdo nosi težki teren. Pri prodornejšem in enotnejšem napadu kot ga je imela v nedeljo nasproti bi moral kloniti prav gotovo tudi Magister, ki je bil v nedeljo zopet mojster svoje klase. Pomlajena napadalna vrsta igra enostavno, zato pa prodornejši, ne zdržuje žoge in se ne igračka, predvsem pa se ne ženira udariti na gol. Vreček v sredini obeta dobro, manjka mu pač še rutine in razantnih strelav, je pa odločen in hiter, isto velja za Ceneta, ki mu pa leva stran manj ugaja kot desna. Sretenović je odlični tehničar, bilo bi pa bolje, če bi svoje sile štedil za akcije pred golom. Slokan ne ljubi mokrote, vsaj na igrišču pri tekmi ne. V težkem terenu daleko ne razvije vseh svojih odličnih sposobnosti, tvori pa kljub temu stalno veliko opasnost za nasprotnika in redke so prvenstvene tekme, v katerih ta ljubljenc

naše publike vsaj enkrat ne potrese mreže s svojo bombo. Baum se na levem krilu prav dobro uveljavlja. Ko se privadi, bo mož na mestu. S svojo razumno igro ustvarja nevarne situacije pred nasprotnikovim golom — če ga prevelika ambicioznost ne zavede do solo akcij. Njegova igra z Unterjem pri tretjem zgoditku je bila prvovrstna poteza.

Sodnik g. Klippstätter z Jesenic ni zadovoljil niti igrače, vstevši Bratstvo, še manj pa publiko. Tisto, kar je počel na igrišču, se po našem skromnem mnenju res ne more več imenovati sojenje, bilo je že drukanje, za katero mu pa tudi Bratstvo ni bilo nič hvaležno. Kaj vse je videl, česar ni bilo in česa vsega ni videl, kar je bilo. Med to zadnje lahko mirno štejemo tri gole za domače, ki jih je ali onemogočil v zadnjem trenutku ali pa ne priznal že izvršenega dejstva. Moštvo Kranja je molče prehajalo preko očitnih krivic in težkih pogreškov, ne tako publika. Razburjenje je naraščalo od napake do napake, vendar se je končno vse lepo steklo po zaslugi rediteljstva pa tudi onega velikega dela občinstva, ki se ni dalo zavesti v nepremišljena dejanja in je, zdi se, našlo pravo tolmačenje za včasih res zelo čudne sodnikove odločitve. Na vse pritiske, pa naj pridejo od katerekoli strani, je edin odgovor dobra igra naših fantov.

Kupujte pri
tvrdkah, ki
inserirajo v
„SOBOTA“!

MALI OGLASI

Vsaka beseda Din 1.-; Iskanje služb in mali oglasi soc. značaja vsaka beseda 50 para; prve tri besede debeleje tiskane. Uprava „Sobote“ Kranj, Bleiweisova 7

Stalne dopisnike

iščemo po vseh krajih kranjske okolice in po vseh večjih gorenjskih vaseh. Irjih in meslih. Predpogoj: objektivnost, nestranskarstvo in v glavnem čut za socialne potrebe ljudstva. Ponudbe s pogoji, zahtevki in prporočili pošiljate ljudem na upravo „Sobote“, Kranj, Bleiweisova 7.

400.— Din dam

onemu, ki mi preskrbi stalno službo v Kranju. Vojen dela v tiskarni, knjigovozni, grem tudi v tovarno. Naslov v upravi.

Kupujem steklenice,

rabljene, od črnih in podobne vseh vrst velikosti. Ponudbe na upravo pod „Steklenice“.

Prazne kante

kupujem stalno; vsebina 5—25 kg. Na upravo pod „Dobro ohranjene“.

Pisarniško uradnico

zmožna vseh del, z znanjem strojepljenja, nemščine in dopisovanja sprejemam lakof. Ponudbe pod „Vestna“ na upravo „Sobote“.

Gospod z lastnim

menjšim, toda dobro uspeva-jočim podjetjem išče znanja s irgovsko naobraženo gosposlično, pošteno in iz dobre hiše, ki naj bi mu postala zvesta sodelavka. Ponudbe na upravo pod „Dom“.

Kupim

samo zelo dober radio samo svetovne znamke in novejšje fabrikacije. Ponudbe s točnim opisom in najsikrajnjo ceno na upravo pod „4+1“.

Stanovanje

trisočno z vsemi prilikl-nami išče stalna stranke Ponudbe na upravo pod „Dom“.

Ugledna in upeljana

domača zavarovalnica sprejme proli dobri proviziji — v slučaju zadovoljivega delovanja tudi fiksn plači — podzastopnike za vasi: Stražišče, Naklo, Primskovo, Predoslje, Šenčur, Cerklje, Predvor in Jezersko. Ponudbe je poslati na upravo lista pod šifro „Zavarovalnica“.

Meblrano sobo

s posebnim vvhodom v sredi-ni mesta iščem s 1. oktobrom. Naslov v upravi „Sobote“.

Krojaškega pomočnika

sprejem za mala dela. Kos 1., krojaštvo, Kranj.

„IDES“ TVORNICA ČRNILA IN KEMIČNIH IZDELKOV KLANJ

Najfinejše olje

za kolesa in šivalne stro-je v steklenicah, kanticah ali odprto

Risalne žebličke

jeklene, nezlomljive, sve-tovne znamke „SIMPLEX“

Trgovci en gros cene!

TABLICE

ZA

TOMBOLO V KRANJU

V NEDELJO, 3. OKTOBRA

SO v predprodaji po Din 4.-

v Kranju, Begunjah, na Bledu, Blejski Dobravi, Jesenicah, Jezerskem, Kamniku, Kranjski gori, Radovljici, Št. Vidu, Tržiču itd. samo do sobote 2. oktobra.

Na dan tombole stane tablica Din 5.-

Ker je štev. tablic zelo omejeno, priporočamo takojšen nakup.

DELAVCI, KMETJE, OBRITNIKI, TRGOVCI IN URADNIKI
KUPUJTE LE

DOMAČE BLAGO

Domače pa je le ono blago, katerega izdelava naš domač obrtnik,
naš domač tovarnar in katerega prodaja naš domač trgovec!

France Benedik

gostilna
Stražišče

Najpripravnejša izletna točka. Udobni prostori. Dobra vina! Lep vrt! Jedača po izbiri!

Domača solidna postrežba!

STEKLARNA I. COLNAR KRANJ

Steklenice, šipe
Tehnice, jedilni pribor
Eterna, Ideal emajl posoda
Kipi, krožniki, ves porcelan
Lepe vaze, brušene servise
Ogledala, okvirje, slike

Gostilničarji in mizarji popust!

Tiskarna

„Sava“ d. d.
Kranj

Knjigarna - Knjigovoznica
Izdelava štampljk

Zaloga vseh žolskih potrebščin

Hiša

primerna za vsako obrt ali trgovi-vo, z velikim vrtom, na pro-metnem kraju, se prodaja iz proste roke po zelo ugodni ceni.

BITENC

Primskovo 78 pri Kranju